

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

BKA-I-0912-15/15
151201-00036

Warszawa, 2 grudnia 2015 r.

Pani
Teresa Adamczyk
Dyrektor
Sądu Rejonowego w Sieradzu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

INFORMACJE O KONTROLI

Jednostka kontrolowana: Sąd Rejonowy w Sieradzu, Aleja Zwycięstwa 1, 98-200 Sieradz (dalej: Sąd lub SR).

Kontrolerzy: Eugenia Wesołowska – inspektor, Waldemar Żuchowski – starszy specjalista, działający na podstawie upoważnień nr 15/2015 i 16/2015 z dnia 18.08.2015 r. wydanych przez Ministra Sprawiedliwości.

Zakres kontroli: Skuteczna realizacja dochodów budżetowych i oszczędne gospodarowanie środkami publicznymi, windykacja środków zasądzonych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (dalej: Fundusz), organizacja oraz realizacja zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Termin kontroli: 24.08 – 04.09.2015 r.

Okres objęty kontrolą: 01.07.2014 r. do 30.06.2015 r. (w zakresie skargi również rok 2010-2011)

Tryb przeprowadzania kontroli: zwykły.

I. USTALENIA WSTĘPNE

Prezesem SR w okresie objętym kontrolą był i jest obecnie Pan Paweł Chlebicz. Dyrektorem SR była i jest obecnie Pani Teresa Adamczyk (dalej: Dyrektor). Stanowisko

Głównego Księgowego w okresie objętym kontrolą pełniła i nadal pełni [REDAKCYJNA] (dalej: Główna Księgowa).

II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Skuteczna realizacja dochodów budżetowych¹

Działalność SR w powyższym zakresie oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami z uwagi na przypadki opóźnień w dokonywaniu przypisów należności sądowych oraz na brak w regulacjach wewnętrznych Sądu zapisów dotyczących windykacji należności sądowych. Stwierdzono jednocześnie, że pobrane dochody przekazano na rachunek budżetu państwa terminowo.

1.1. Plan i wykonanie dochodów budżetowych na koniec 2014 r. i za I półrocze 2015 r.

Plan dochodów na 2014 rok po zmianach (4 861 000,00 zł) został wykonany w kwocie 4 611 137,64 zł², tj. w 95 %. Dochody budżetowe zrealizowane w 2014 r. dotyczyły w przeważającej wysokości należności sądowych, tj. § 0570 – *grzywny i kary pieniężne* w kwocie 1 294 773,18 zł (plan 1 250 000,00 zł), § 0690 – *wpływy z różnych opłat* w kwocie 3 284 027,79 zł (plan 3 550 000,00 zł). Nie pobierano grzywien i kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (§ 0580).

Plan został wykonany odpowiednio w 103,58 % w przypadku § 0570 oraz w 92,5 % odnośnie do § 0690. Znaczne niewykonanie planu dochodów stwierdzono w § 0970 – *wpływy z różnych dochodów*, plan wynosił 61 000,00 zł natomiast realizacja stanowiła 32 336,67 zł, tj. 53,01 % planu³. Z wyjaśnienia⁴ wynika, że przyczyną niewłaściwego oszacowania planu dochodów w 2014 r. było opieranie się przez Sąd przy jego przygotowywaniu na planach z lat ubiegłych, w których uwzględniano zwroty upustów od Poczty Polskiej z tytułu realizacji umowy na dostarczanie przesyłek sądowych. Takich upustów Sąd w roku 2014 już nie otrzymywał ze względu na zmianę operatora pocztowego.

¹ Zbadano za okres II półrocza 2014 r. i I półrocza 2015 r.

² Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za okres sprawozdawczy za rok 2014.

³ Ustalono na podstawie zestawienia obrotów i sald konta 979 na dzień 31.12.2014 r. i na dzień 30.06.2015 r., rejestrów dochodów budżetowych za okres od dnia 01.07.2014 r. do 30.06.2015 r. (§§ 0570, 0690, 0970)

⁴ Wyjaśnienie z dnia 25.08.2015 r. Dyrektora w sprawie wykonania dochodów w § 0690

Wykonanie dochodów budżetowych za I półrocze 2015 r. wyniosło 2 084 635,96 zł⁵, plan na 2015 r. stanowił kwotę 4 761 000,00 zł (plan roczny wykonano w 43,78 %).

W § 0970 pobrano dochody w wysokości odpowiednio w II półroczu 2014 r. - 32 336,67 zł (53,01 % planu) oraz w I półroczu 2015 r. - 30 424,18 zł (74,2 % z zaplanowanych na 2015 r.). Na powyższe w 2014 r. składały się:

- „rozliczenia z lat ubiegłych” - zaewidencjonowano wpłaty uzyskane z tytułu zwrotów wydatków komorniczych z lat ubiegłych w kwocie 29 370,19 zł,
- „wpływy z tytułu wynagrodzenia płatnika”, były to dochody w postaci prowizji od wypłaty zasiłków chorobowych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – 79,95 zł,
- „zwroty za zagubione przez pocztę przesyłki”, tj. odszkodowanie za zagubione przesyłki przez Poczta Polska w wysokości 534,00 zł,
- „przepadki na rzecz Skarbu Państwa”, zaksięgowano otrzymaną kwotę 2 371,93 zł z tytułu przepadku wadium wraz z odsetkami w sprawie cywilnej.

W 2015 r. z uwagi na dostosowanie kont analitycznych do systemu ZSRK⁶ otrzymane dochody zaklasyfikowano do § 0970 i zaksięgowano w następującym porządku:

- do konta analitycznego „pozostałe wpływy”, dochody w postaci prowizji od wypłaty zasiłków chorobowych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – 258,48 zł,
- kwotę 30 729,00 zł uzyskaną ze zwrotów wydatków komorniczych z lat ubiegłych oraz z refundacji z zaliczek kosztów, których wypłata nastąpiła w latach poprzednich na konto „rozliczenia z lat ubiegłych”.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Wysokość zrealizowanych dochodów budżetowych wykazana w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za 2014 r. i I półrocze 2015 r. była zgodna z danymi w tym zakresie, wykazanymi w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych.

Dochody pobrane w II kw. 2014 r. i w I półroczu 2015 r. przekazano na rachunek budżetu państwa w terminach określonych w § 13 ust. 7 rozporządzenia Ministra

⁵ Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za okres sprawozdawczy za II kwartał 2015 r.

⁶ Wyjaśnienie z dnia 25.08.2015 r. Głównej Księgowej w sprawie analityki § 0970

Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych⁷ 8.

Na koniec 2014 r. i I półrocze 2015 r. w Sądzie występowały zaległości wyłącznie z tytułu należności sądowych. Na dzień 31.12.2014 r. stanowiły kwotę 502 858,95 zł natomiast na dzień 30.06.2015 r. – 804 263,36 zł⁹.

[akta kontroli str. 10 - 225]

1.2. Windykacja należności sądowych

W Instrukcji w sprawie należności sądowych w Sądzie Rejonowym w Sieradzu (dalej: Instrukcja) wprowadzonej Zarządzeniem nr 23/2013 z dnia 30.12.2013 r. Dyrektora Sądu Rejonowego w Sieradzu opisano:

- zasady prowadzenia ewidencji. Ewidencję należności sądowych w Sądzie prowadzono w systemie informatycznym przy pomocy programu komputerowego „Wydział Wykonawczy” firmy Currenda Sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie,
- urządzenia księgowe do ewidencji należności i zasady ich wykorzystywania,
- zakres czynności oraz odpowiedzialności osoby prowadzącej należności sądowe,
- zasady sporządzania sprawozdań z należności sądowych.

Od dnia 01.04.2015 r. powyższy program zastąpiono innym programem „Należności Sądowe” firmy OrCom¹⁰.

W Instrukcji nie określono terminów dokonywania przypisów oraz zasad i procedur prowadzenia windykacji należności sądowych. Ponadto nie opisano zasad i sposobu przeprowadzania kontroli w zakresie windykacji należności sądowych. Obowiązek dokonywania powyższej kontroli wynikał z zakresu obowiązków Głównej Księgowej.

Główna Księgowa w ramach nadzoru nad czynnościami związanymi ze ściąganiem należności sądowych przeprowadziła cztery takie kontrole za poszczególne okresy

⁷ Dz. U. poz. 1476, ze zm.

⁸ Sprawdzono na podstawie ewidencji księgowej: konta 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych za II kw. roku 2014 i I półrocze 2015 r., zestawienia obrotów i sald dla wybranych kont (130-02-75502-0570, 0690, 0970, 2980, 9990, 9999) za I półrocze roku 2014 i II półrocze roku 2015, tabeli przedstawiającej terminy pobrania i odprowadzania dochodów budżetowych przez Sąd w II kw. roku 2014 i I półrocza 2015 sporządzonej przez Główną Księgową oraz wyciągów bankowych.

⁹ Na podstawie NS-I Sprawozdania z wykonania orzeczeń sądowych w zakresie grzywien, opłat i kosztów sądowych za okresy na koniec 2014 r. i I półrocza 2015 r.

¹⁰ Zarządzenie nr 12/2015 Dyrektora Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 07.04.2015 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 23/2013 „Polityka rachunkowości w Sądzie Rejonowym w Sieradzu”

kwartalne. Ich celem było sprawdzenie prawidłowości dokonywanych przypisów i wykonywania innych czynności, mających na celu terminową ściagalność orzeczonych przez Sąd grzywien i kosztów sądowych oraz określenie przyczyn niskiej ściagalności i stanu należności oraz powstałych czy też pozostałych do spłaty przez dłużników zaległości. W protokole opisano m. in. stan, sposób i skuteczność realizacji należności sądowych. Ponadto stwierdzono, iż w większości kontrolowanych spraw przypisywanie należności sądowych odbywało się we właściwym terminie oraz wnioski o wszczęcie egzekucji należności kierowane były do komornika prawidłowo.

W aktach sprawy dłużników znajduje się dokumentacja dotycząca danej sprawy i danego dłużnika (m. in. wyrok, zarządzenia sędziego, postanowienia, wezwania). Po zakończeniu windykacji karty dłużników są załączane do akt sprawy. Karty dłużników podpisane były przez osobę prowadzącą ewidencję należności oraz Prezesa bądź Wiceprezesa Sądu. Oprócz kart ewidencja analityczna należności sądowych obejmowała dzienniki należności sądowych, w których prowadzona była ewidencja w układzie ciągłym.

Po upływie każdego miesiąca pracownik prowadzący ewidencję należności sporządzał informację o realizacji należności sądowych za dany miesiąc i przekazywał ją do Sekcji Finansowej. Informacja ta stanowiła podstawę do zaksięgowania w księgach rachunkowych przez Sekcję Finansową przypisów, odpisów oraz uiszczeń należności sądowych, co było zgodne z postanowieniami pkt 12 i 13 w części „II. Karty dłużników” Instrukcji.

Sprawozdanie NS-1 z wykonania orzeczeń sądowych w zakresie grzywien, opłat i kosztów sądowych

Sprawozdania NS-1 sporządzane były za okresy półroczne i zatwierdzane przez Główną Księgową oraz Dyrektora, co było zgodne z pkt 19 i 20 „II. Kart dłużników” Instrukcji.

Ze sprawozdania NS-1 za okres I półrocza 2015 r. wynika, że stan należności na początek 2015 r. wynosił 1 531 530,53 zł. W ciągu I półrocza 2015 r. dokonano przypisów należności sądowych w wysokości 1 254 471,83 zł. Wykonano w okresie sprawozdawczym 893 210,32 zł, w tym na skutek:

– wezwań 459 551,19 zł,

- egzekucji komorniczych 121 567,17 zł,
- rozłożenia na raty 188 863,60 zł,
- grzywien odpisanych 123 228,36 zł.

Odstąpiono od wykonania należności sądowych w tym okresie na kwotę ogólną 237 175,73 zł, w tym umorzenia stanowiły kwotę 125 979,01 zł. Umorzenia należności sądowych w stosunku do wykonania w okresie sprawozdawczym wynosiły 7,09 %.

Pozostałość na koniec 30.06.2015 r. wynosiła 1 655 616,31 zł. Z tej kwoty należności m. in. na raty rozłożono 440 339,50 zł (26,6%) oraz skierowano do egzekucji komorniczej – 335 665,18 zł (20,3 %).

Należność do zapłaty na koniec 2014 r. w stosunku do stanu na początek tego roku uległa zmniejszeniu o 461 406,94 zł. Natomiast należności do zapłaty na dzień 30.06.2015 r. w stosunku do stanu na początek roku zwiększyły się o kwotę 124 085,78 zł.

Zaległości z poprzednich okresów sprawozdawczych na koniec czerwca 2015 r. stanowią kwotę 804 263,36 zł i uległy one zwiększeniu w stosunku do końca roku 2014 o kwotę 301 404,41.

Na koniec każdego kwartału w dzienniku należności zgodność zapisów z informacją o realizacji należności sądowych oraz załącznikiem do informacji potwierdzała swoim podpisem osoba prowadząca ewidencję należności oraz Główna Księgowa, co było zgodne z pkt 6 – „III. Dziennik należności” Instrukcji.

Ustalono, iż stan należności i prowadzenie ich windykacji były monitorowane. Po uprawomocnieniu się orzeczenia Sądu i dokonaniu przypisu należności dłużnik wzywany był do uiszczenia należności w terminie 30 dni. W przypadku braku wpłaty uruchamiana jest procedura egzekucji komorniczej. W przypadku jej bezskuteczności Sąd podejmował decyzję co do dalszych kroków wobec dłużnika. W takich przypadkach Sąd zazwyczaj zlecał Policji przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w celu zbadania sytuacji majątkowej oraz osobistej dłużnika i w zależności od tych ustaleń jeżeli istniała szansa wyegzekwowania należności podejmował dalsze działania windykacyjne lub decydował o podjęciu windykacji po upływie 12 miesięcy poprzedzonej kolejnym wywiadem policyjnym, na podstawie którego można ustalić ewentualną poprawę stanu majątkowego

dłużnika i podjąć dalsze skuteczne kroki w celu wyegzekwowania należności. Powyższe zostało potwierdzone w wyjaśnieniu¹¹.

W wyniku analizy wybranych do kontroli kart dłużników w sprawach karnych¹² stwierdzono, że w 6 sprawach¹³ przypisy zostały dokonane po upływie terminu 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia bądź od daty zwrotu akt do Sądu, co było niezgodne z zapisami § 357 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. *Regulamin urzędowania sądów powszechnych*¹⁴. Opóźnienia wynosiły od 12 do 99 dni. Z wyjaśnienia wynika¹⁵, że przyczynami opóźnień w dokonywaniu przypisów było: ewidencjonowanie należności jednocześnie w 2 systemach informatycznych Currenda i OrCom¹⁶, nadmierne obciążenie pracą, niewystarczająca obsada kadrowa oraz dłuższe okresy wykonywania orzeczeń¹⁷, konieczność skierowania do wykonania kary zasadniczej pozbawienia wolności i związanych z tym posiedzeń wykonawczych odnośnie odroczenia kary¹⁸, przesłanie prawomocnego orzeczenia do izby celnej¹⁹. Odpowiedzialność za powyższe opóźnienia ponosi Zastępca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu, Pan Adam Ślipek²⁰.

W przypadku dokumentacji w sprawach cywilnych²¹ i karnych²² stwierdzono, iż w 6 sprawach²³ Sąd umorzył należności sądowe z powodu bezskuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego. W 1 sprawie²⁴ grzywnę z tytułu nałożonej kary porządkowej umorzono ze względu na cofnięcie wniosku o przesłuchanie świadków.

¹¹ Wyjaśnienie z dnia 01.09.2015 r. Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu, [REDAKTOWANE]

¹² 10 losowo wybranych kart dłużników nr: 02/2007/00116, 02/2009/00665, 02/2012/01524, 02/2013/00031, 02/2014/00430, 02/2015/00367, 02/2015/00559, 02/2015/00769, 02/2015/00770, 02/2015/00872

¹³ VII K 7/07, II K 980/12, V K 1396/13, II K 432/14, II W 662/14, II W 1035/14

¹⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 259

¹⁵ Wyjaśnienie z dnia 02.09.2015 r. Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu, [REDAKTOWANE]

¹⁶ Ustalono, iż dotyczy to jedynie okresu od 01.01 – 30.04.2015 r., w którym wdrażano nowy system firmy OrCom zastępując go programem firmy Currenda. Dotyczy to 3 spraw: VII K 7/07, II W 662/14, II W 1035/14

¹⁷ Dotyczy spraw: VII K 7/07, V K 1396/13, II W 662/14, II W 1035/14

¹⁸ W sprawie II K 432/14

¹⁹ Dotyczy sprawy II K 980/12

²⁰ Zarządzenie Nr 18/2010 Prezesa Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 11 sierpnia 2010 r. (znak: L.A.0003/18/10)

²¹ Próba kontrolą objęto dokumenty (karty dłużników, wezwania, zarządzenia, postanowienia, notatki) w 4 sprawach cywilnych, w których umorzono grzywny, opłaty i koszty sądowe, sygn. akt: I NS 1095/11, MSK M 1976/11, NC 969/12, I C 1005/13

²² Przeanalizowano dokumentację (karty dłużników, wezwania, zarządzenia, postanowienia, notatki, kwestionariusze wywiadu środowiskowego) w 6 sprawach karnych, w których umorzono grzywny, opłaty i koszty sądowe, sygn. akt: II Ko 3767/14, II Ko 85/15, II Ko 633/15, II Ko 656/15, II Ko 786/15, II Ko 1619/15

²³ I NS 1095/11, MSK M 1976/11, NC 969/12, II Ko 3767/14, II Ko 633/15

²⁴ I C 1005/13

W 3 innych sprawach karnych²⁵ Sąd powołując się na art. 51 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny wykonawczy*²⁶ umorzył koszty sądowe, ponieważ wszczęcie postępowań egzekucyjnych uznał za niecelowe i niezasadne z uwagi na sytuację majątkową skazanych jak i wysokość kosztów postępowania egzekucyjnego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

[akta kontroli str. 226 - 433]

2. Oszczędne gospodarowanie środkami publicznymi

Przedmiotowy obszar działalności Sądu ocenia się pozytywnie. Stwierdzono jedynie brak umowy na przechowywanie pojazdów stanowiących dowody rzeczowe w sprawie oraz zwrócono uwagę na zasadność doprecyzowania postanowień procedury wewnętrznej w zakresie tzw. zamówień podprogowych.

Stwierdzono jednocześnie, że wynagrodzenia wszystkim biegłym były przyznawane każdorazowo w najwyższych stawkach.

2.1. Wydatki dotyczące zakupu usług oraz materiałów i wyposażenia

Objęte kontrolą wydatki²⁷ w poszczególnych paragrafach wyniosły:

- w § 4210 – „*zakup materiałów i wyposażenia*” – 52 200,81 zł, i dotyczyły m.in.: zakupu tonerów i papieru, sprzętu komputerowego, materiałów biurowych,
- w § 4260 – „*zakup energii*” – 9 609,85 zł, i dotyczyły zakupu wody, energii elektrycznej i ciepłej,
- w § 4270 – „*zakup usług remontowych*” – 2 271,39 zł, i dotyczyły m.in. naprawy i konserwacji sprzętu komputerowego i instalacji,
- w § 4280 – „*zakup usług zdrowotnych*” – 70,00 zł, i dotyczyły badań wstępnych pracowników,
- w § 4300 – „*zakup usług pozostałych*” – 18 040,78 zł, i dotyczyły usług ochrony mienia, odprowadzania ścieków, usług pocztowych, sprzątanía pomieszczeń i terenu.

Wydatki mieściły się w planie finansowym i zostały prawidłowo zaklasyfikowane. Przy zakupach przestrzegano zasady celowości wydatków. Dowody źródłowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym. Główna Księgowa

²⁵ II Ko 3767/14, II Ko 85/15, II Ko 633/15

²⁶ Dz. U. Nr 90, poz. 557, ze zm.

²⁷ Dokumenty źródłowe wydatków za miesiąc IX 2014 r. (§§4210, 4260, 4270, 4280, 4300)

dokonała kontroli wstępnej wydatków, natomiast Dyrektor zatwierdził je do wypłaty. Zapłaty dokonano terminowo.

Na koniec 2014 r. wystąpiły zobowiązania w wysokości 617 584,75 zł (głównie dodatkowe wynagrodzenia roczne płatne w 2015 r.), a na koniec czerwca 2015 r. w wysokości 52 175,55 zł. W obu przypadkach nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Powyższe potwierdzono na podstawie sprawozdań Rb-Z o *stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji* na dzień 31.12.2014 r. i 30.06.2015 r.²⁸

[akta kontroli str. 434 - 446]

2.2. Zamówienia publiczne o wartości szacunkowej poniżej 30 000 euro

2.2.1. Wewnętrzne regulacje

W okresie objętym kontrolą obowiązywało Zarządzenie nr 23/2013 Dyrektora Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 30 grudnia 2013 r. *w sprawie wprowadzenia Polityki rachunkowości w Sądzie Rejonowym w Sieradzu*. Rozdział IV ww. dokumentu dotyczył realizacji zamówień publicznych.

Natomiast na dzień rozpoczęcia kontroli zostało ono zastąpione Zarządzeniem nr 15 Dyrektora Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 1 sierpnia 2015 r. wprowadzające *Instrukcję obiegu dokumentów oraz organizacji i funkcjonowania kontroli zarządczej w Sądzie Rejonowym w Sieradzu*. Rozdziały I - IV w § 10 ww. Instrukcji dotyczyły realizacji zamówień publicznych, w tym wyłączonych z obowiązku stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*²⁹.

W ww. wewnętrznych uregulowaniach określono zasady prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartości zamówienia nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro. Zawarto w nich m.in. zapis, że oferty po przeprowadzeniu analizy rynku powinny być zebrane od minimum dwóch oferentów, co zagwarantuje zachowanie zasady konkurencyjności. Na okoliczność wyboru wykonawcy powinna być sporządzona notatka służbowa.

Ponadto uregulowania wewnętrzne przewidują, iż dla zakupów towarów i usług o wartości nieprzekraczającej kwoty 5 000,00 zł nie jest wymagane sporządzanie umowy w formie pisemnej. Wydatki na drobne zakupy artykułów do kwoty 350,00 zł nie

²⁸ Kwartalne sprawozdania Rb-Z potwierdzające zerowy stan zobowiązań na dzień 31.12.2014 r. i 30.06.2015 r.

²⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 907, ze zm.

podlegają ww. zapisom wewnętrznych uregulowań, w szczególności w zakresie dokonywania analizy rynku i sporządzania notatki służbowej.

Opracowane procedury wewnętrzne w zakresie dokonywania zamówień o wartości, która nie wymaga stosowania ustawy *Prawo zamówień publicznych* zapewniają racjonalne i oszczędne gospodarowanie środkami publicznymi oraz pozwalają na obiektywny i konkurencyjny wybór wykonawcy.

Niemniej jednak w procedurze zawarto wyłącznie ogólne zapisy dotyczące trybu przeprowadzania analizy rynku i stosowanego kryterium (oprócz korzystnej ceny wskazano również kryterium „odpowiedniej jakości”), nie wskazując jednoznacznie formy prowadzenia i dokumentowania tejże analizy oraz kryteriów służących uzyskaniu „odpowiedniej jakości”, w zależności od wartości zamówienia. Jednakową procedurę określono bowiem dla stosunkowo szerokiego przedziału zamówień o wartości od 350 zł do równowartości 30.000 euro³⁰. Biorąc pod uwagę aktualną wartość zamówień zwiększoną z 14.000 do 30.000 euro, w przypadku których nie mają zastosowania przepisy ustawy *Prawo zamówień publicznych*, zasadnym jest doprecyzowanie ww. kwestii w zależności od wartości zamówienia. Podobnie, nie zróżnicowano liczby wykonawców, których oferty należy ocenić, wskazując jedynie w sposób ogólny, iż minimum ma to być 2 wykonawców. Ponadto, nakładając wymóg sporządzenia notatki z wyboru wykonawcy, nie określono, jakie informacje powinna ona zawierać.

[akta kontroli str. 447- 485]

2.2.2. Prawidłowość udzielania zamówień³¹

Kontrolą objęto losowo wybrane postępowania:

- Świadczenie usług z zakresu służb BHP dla Sądu Rejonowego w Sieradzu, a także w zakresie organizowania i prowadzenia szkoleń w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2016 r. (umowa zawarta w 2014 r.)
- Malowanie pomieszczeń biurowych i klatki schodowej w 2015 r.,
- Wykonanie mebli do pokoju kuratorów - Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Sieradzu (realizacja zadania w 2014 r.).
- Zakup sprzętu komputerowego (realizacja zadania w 2014 r.)

³⁰ Kwota obowiązuje od dnia 16 kwietnia 2014 r.

³¹ 4 losowo wybrane postępowania z 2014 r. i I półrocza 2015 r.

4801

We wszystkich 4 postępowaniach wnioski o udzielenie zamówienia publicznego zostały zatwierdzone przez Dyrektora oraz zaakceptowane pod względem finansowym przez Główną Księgową. Wartość zamówienia ustalano na podstawie wartości dotychczasowej usługi, rozeznania cenowego rynku, dostępnych cenników powszechnie obowiązujących w dostawach usług oraz towarów.

Zapytania o cenę kierowano do kilku wykonawców, w ilości zapewniającej konkurencyjność. We wszystkich skontrolowanych zamówieniach wybrano wykonawców, którzy przedstawili najkorzystniejszą cenowo ofertę³².

Z przebiegu każdego postępowania o zamówienie publiczne sporządzono notatkę służbową zawierającą nazwy wykonawców wraz z przedstawionymi cenami ofert. Propozycje wyboru oferenta z najkorzystniejszą ceną każdorazowo zatwierdził Dyrektor.

We wszystkich badanych postępowaniach Sąd zawarł pisemne umowy na realizację zadań wynikających z postępowania o zamówienie publiczne.

W przypadku realizacji zadań BHP w Sądzie zarówno w 2014 jak i 2015 r. został wybrany ten sam Wykonawca. Dokonano obniżenia stawki miesięcznej za świadczenie usług BHP na rzecz Sądu z 500,00 zł netto miesięcznie w 2014 r. do 430,00 zł netto w 2015 r., co świadczy o oszczędnym gospodarowaniu środkami publicznymi.

Postępowania poddane analizie przeprowadzono stosując zasadę oszczędności i celowości wydatków, dokonując wyboru najtańszej oferty. Postępowania udokumentowano zgodnie z postanowieniami zawartymi w wewnętrznych uregulowaniach obowiązujących w Sądzie. Zawieranie pisemnych umów z Wykonawcami dostaw lub usług, ujmowanie zapisów o okresach gwarancji przysługujących Zamawiającemu świadczy o zabezpieczeniu interesu Sądu.

Rozliczenie finansowe zadań

1. W przypadku usług BHP sprawdzono fakturę VAT nr 445/2014 na kwotę brutto 615,00 zł wystawioną w miesiącu sierpniu 2014 r., której termin płatności określono na 19.09.2014 r., tj. 21 dni od daty jej wystawienia. Należność uregulowano w terminie³³.

³² Na usługi BHP została wybrana firma Ośrodek Szkolenia, Konsultacji i Doradztwa, Ochrony Pracy z Sieradza (zapytania o cenę skierowano do 3 wykonawców); do remontu pomieszczeń biurowych wybrano firmę ZPHU TOMEX z siedzibą w Zduńskiej Woli, (zapytania do 2 wykonawców); zakupu mebli dokonano w firmie FHU „Plytomix” z Łasku, (zapytanie do 3 wykonawców); sprzęt komputerowy zakupiono w firmie Virtual Technologies z Katowic (zapytanie do 3 wykonawców).

³³ Sprawdzono zgodność faktury za usługi BHP zgodnie z poprzednią umową obowiązującą od 1.07.2013 r. do 31.12.2014 r., czyli obowiązującą w II półroczu 2014 r.

2. Za roboty objęte umową dotyczącą remontu pomieszczeń została wystawiona faktura nr 4/2015 z dnia 25.06.2015 r. na kwotę brutto 12 250,80 zł, z terminem płatności 21 dni od daty wystawienia. Należność została uregulowana w terminie.
3. Wykonawca z tytułu sprzedaży i dostawy mebli wystawił w dniu 29.12.2014 r. fakturę VAT nr 951/2014 na kwotę 8 729,99 zł brutto oraz fakturę VAT 954/2014 na kwotę 450,01 zł brutto. Należność uregulowano w terminie
4. Wykonawca z tytułu sprzedaży sprzętu komputerowego wystawił w dniu 23.12.2014 r. fakturę VAT nr 91/12/2014 na kwotę 52 490,25 zł oraz fakturę VAT nr 99/12/2014 z dnia 24.12.2014 r. na torby na kwotę 1 180,00 zł brutto. Należność uregulowano w terminie.

[akta kontroli str. 486-609]

2.3. Wykorzystanie samochodów prywatnych do celów służbowych

Na dzień kontroli zasady korzystania z samochodów prywatnych do celów służbowych ujęto w Zarządzeniu nr 3/2015 Dyrektora Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 5 stycznia 2015 roku. W 2014 r. obowiązywało Zarządzenie nr 13/2014 Dyrektora Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 8 lipca 2014 roku³⁴.

Stawki za przejechany kilometr ustalono w zależności od pojemności silnika, w wysokościach nieprzekraczających stawek określonych rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. *w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy*³⁵, co świadczy o racjonalnym gospodarowaniu środkami publicznymi.

Zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami, obowiązującymi od stycznia 2015 r., stawka należności za przejazd sędziego do pracy prywatnym samochodem, zamieszkującego poza siedzibą Sądu, obniżono do kwoty 0,30 zł (bez względu na pojemność silnika pojazdu). Powyższe sprawdzono na podstawie wniosków o zwrot należności w związku

³⁴ Prawidłowość stosowania ww. zarządzenia sprawdzono na podstawie zrealizowanych wydatków w miesiącu wrześniu 2014 r.

³⁵ Dz. U. Nr 27, poz. 271, ze zm.

z dojazdami sędziów do pracy z czerwca 2015 r.³⁶. Nie wnosi się uwag do sposobu rozliczania i dokumentowania ww. wydatków³⁷.

Zgodnie z postanowieniami aktualnie obowiązującego zarządzenia podstawą zwrotu kosztów wykorzystania przez pracownika samochodu prywatnego do celów służbowych jest wniosek delegowanego dotyczący użycia pojazdu do celów służbowych³⁸. Na próbie poleceń wyjazdu służbowego i wniosków o zwrot kosztów dojazdu sędziego do pracy samochodem prywatnym³⁹ rozliczonych w miesiącu wrześniu 2014 r. oraz wniosków z miesiąca czerwca 2015 r. stwierdzono prawidłowość stosowania ww. przepisów.

Z oświadczenia⁴⁰ Dyrektora wynika, że Sąd nie posiada samochodów służbowych.

[akta kontroli str. 610 - 642]

2.4. Wydatki z tytułu przechowywania depozytów sądowych

W kontrolowanym okresie wydatki za przechowywanie depozytów sądowych, zaklasyfikowane w § 4610 – „*Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*” wyniosły:

- w 2014 r. – 260,00 zł,
- w I połowie 2015 r. – 200,00 zł.

Wydatki dotyczyły opłat za parking depozytowy Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi, na którym przechowywano samochód i motocykl w związku z prowadzonym przez Sąd postępowaniem. Stwierdzono, że nie zawarto umowy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi na przechowywanie pojazdów stanowiących dowody rzeczowe w sprawie, która powinna szczegółowo określać m. in. warunki przechowywania pojazdu oraz zasady naliczania i dokonywania opłat z tego tytułu.

Za przechowywanie pojazdów na parkingu wystawiano noty obciążające sąd. Należność regulowano na podstawie zarządzenia sędziego. Kontrolę merytoryczną sprawował Kierownik Sekretariatu II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Sieradzu. Cztery noty obciążeniowe z 2012 r. na kwotę 260,00 zł pomimo, że miały okres płatności 30 dni od daty ich wystawienia, zostały przekazane przez Wydział do Samodzielnej Sekcji

³⁶ Przykładowy wniosek z dnia 12 czerwca 2015 r.

³⁷ Przykładowy sposób dokumentowania wydatku na przejazd do pracy sędziego samochodem prywatnym - poz. Dz. Gł. 2350/2015

³⁸ Wzór wniosku stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia. Ww. zarządzenie dotyczy również zwrotu należności za przejazd sędziego z miejsca zamieszkania do sądu, jeśli sędzia uzyskał zgodę na zamieszkanie w innej miejscowości niż siedziba sądu. Wniosek sędziego stanowi wzór nr 2 do zarządzenia.

³⁹ Wniosek z dnia 19.09.2014 r., 22.09.2014 r.

⁴⁰ Oświadczenie Dyrektora z dnia 25.08.2014 r.

Finansowej wraz z postanowieniem z dnia 19 grudnia 2014 r., tj. ok. 2 lat po terminie. Z wyjaśnienia Zastępcy Kierownika II Wydziału Karnego wynika, iż przechowywany pojazd został odebrany przez właściciela w dniu 29.11.2012 r., natomiast orzeczenie o zwrocie dowodu rzeczowego skazanemu wydano w dniu 15.10.2012 r.⁴¹ Z kolei w innej sprawie przechowywania na parkingu pojazdu wskazano, że akta sprawy w dniu 26.08.2015 r. zostały wysłane do Sądu Okręgowego w Sieradzu wraz z zażaleniem skazanego⁴².

Dyrektor Sądu złożyła w dniu 26.08.2015 r. wyjaśnienie⁴³ w zakresie wydatków za parkingi pojazdów zabezpieczonych w postępowaniu sądowym, potwierdzając m. in. brak zawartych umów, ustalone opłaty oraz wskazując, iż na parkingu policyjnym pozostawione zostały pojazdy przez prokuraturę w wyniku postępowania przygotowawczego.

[akta kontroli str. 643 - 682]

2.5. Umowy zlecenia i wynagrodzenia biegłych

W kontrolowanym okresie wydatki z tytułu umów zleceń i wynagrodzeń biegłych, zaklasyfikowane w § 4170 – „*wynagrodzenia bezosobowe*” wyniosły⁴⁴:

- w 2014 r. – 429 625,67 zł, w tym niezwiązane z postępowaniem sądowym i prokuratorskim (umowy zlecenia) – 11 000,00 zł. W miesiącu wrześniu 2014 r. stanowiącym próbę kontrolną do badania źródłowych dokumentów księgowych wydatki na wynagrodzenia biegłych stanowiły kwotę 33 755, 06 zł.
- w I połowie 2015 r. – 245 042,99 zł, w tym niezwiązane z postępowaniem sądowym i prokuratorskim 9 600,00 zł (umowy zlecenia).

2.5.1. Wynagrodzenia biegłych

Stwierdzono, że wszystkie objęte kontrolą wynagrodzenia biegłych⁴⁵ przyznawane były w najwyższej wysokości stawek godzinowych, określonych rozporządzeniem

⁴¹ Informacja Z-cy Kierownika II Wydziału Karnego SR w Sieradzu [redacted]

⁴² Informacja Zastępcy Kierownika II Wydziału Karnego SR w Sieradzu, dot. Sygn. akt II K 83/15

⁴³ Wyjaśnienie Dyrektora Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 26.08.2015 r. w sprawie braku zawartej umowy na przechowywanie pojazdów zabezpieczonych w postępowaniu sądowym

⁴⁴ Próbę kontrolną stanowiły wydatki z miesiąca września 2014 r., w zakresie umów zleceń II półrocze 2014 r. i I półrocze 2015 r., w zakresie skargi również lata 2010-2011. Wynagrodzenia biegłych sprawdzono również za miesiąc marzec 2015 r.

Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagradzania biegłych, taryf ryczałtowych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym⁴⁶ (analogicznie w postępowaniu karnym), tj. na poziomie 1,81% od kwoty bazowej za godzinę pracy pomimo, że rozpiętość stawek wynosi od 1,28% do 1,81% i jest uzależniona od złożoności problemu stanowiącego przedmiot opinii.

Biegli z zakresu geodezji oprócz ryczałtowego wynagrodzenia za czynności geodezyjno-kartograficzne, określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 kwietnia 2013 r. otrzymywali wynagrodzenie według stawek godzinowych za wystawienie rachunku, napisanie opinii lub sporządzenie jej kopii.

Wszystkie uzasadnienia Sądu przyznające wynagrodzenie biegłemu zawierają jednakowe zapisy pomimo wydawania opinii w z różnych dziedzin, w różnych sprawach, biegłych o różnych specjalnościach i wysokości żadanego wynagrodzenia⁴⁷.

[akta kontroli str. 700 -801

2.5.2. Wynagrodzenia biegłych (skarga)⁴⁸

W trakcie analizy wynagrodzeń biegłych ustalono, że wysokość pobranego wynagrodzenia przez biegłego z zakresu geodezji wpisanego na listę biegłych przy Sądzie Okręgowym w Sieradzu, w 2014 r. wynosiła około 23 % ogółu wypłaconych wynagrodzeń biegłych (bez biegłych z zakresu ubezpieczeń społecznych). Pobrał on wynagrodzenie w wysokości 74 987,03 zł płatne zarówno ze środków budżetowych jak i z zaliczek wniesionych przez strony (wypłata 38 razy)⁴⁹. Ponadto ten sam biegły za 6 miesięcy 2015 r. pobrał wynagrodzenie w wysokości 71 516,34 zł (31 razy)⁵⁰. Zbadano również, czy biegły z zakresu geodezji pobrał wynagrodzenie w sprawie Ns 420/05 w 2010 r. Potwierdzono fakt wypłacenia za opinię uzupełniającą kwoty 627,84 zł z sum

⁴⁵ Próba kontrolna stanowiła wypłatę wynagrodzeń biegłym za miesiąc wrzesień 2014 r. oraz marzec 2015 r.. (lista nr BB00 16 i BB00 20 z dnia 27.03.2015 r.)

⁴⁶ Dz. U z 2013 r., poz. 508 i 518

⁴⁷ Sąd Rejonowy w Sieradzu dopuścił dowód z opinii biegłego, który sporządził ją zgodnie z zakreśloną mu tezą dowodową. Mając na względzie nakład pracy biegłego potrzebny do wydania przedmiotowej opinii, poświęcony na to czas i poniesione koszty, Sąd na podstawie (...) przyznał biegłemu żądane wynagrodzenie. Takiej treści zapisy zawierają rachunki złożone przez 21 biegłych, wypłacone na podstawie badanej listy.

⁴⁸ Sprawa, w której wydano opinie dotyczyła roku 2005. Uwzględniając jednak obowiązkowy 5-letni okres przechowywania przez Sąd dokumentów księgowych, możliwe było skontrolowanie wyłącznie dostępnej dokumentacji za rok 2010.

⁴⁹ Karta wynagrodzeń za 2014 r. - [redacted]

⁵⁰ Karta wynagrodzeń za I półrocze 2015 r. - [redacted]

budżetowych⁵¹. Drugi z biegłych, o którym mowa w skardze⁵², pobrał w ww. sprawie wynagrodzenie w wysokości 4 298,17 zł. Przyznane mu zostały również koszty dojazdu samochodem prywatnym w wysokości 431,28 zł – na podstawie postanowienia Sądu z dnia 12 kwietnia 2010 r.

Za wszystkie kontrolowane okresy biegli pobrali wynagrodzenia ryczałtowe za typowe czynności techniczne z zakresu geodezji⁵³ i w kwocie według najwyższych stawek godzinowych (1,81% x 31,97 zł za godzinę pracy), zgodnie z postanowieniem sądu, za m.in. opracowanie opinii, sporządzenie rachunku i kosztorysu, sporządzenie kopii rachunków lub innych dokumentów. Wynagrodzenie każdorazowo mieściło się w stawkach określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. Ponadto biegli otrzymywali należność za przejazd prywatnym samochodem według stawek określonych rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. Wystawione faktury były zgodne z wartościami wykazanymi w postanowieniu Sądu.

[akta kontroli str. 683 - 699]

2.5.3. Wydatki związane z umowami zlecenia

Wydatki z tytułu umów zleceń dotyczyły niżej wymienionych czynności:

- dokonania archiwizacji dokumentacji księgowej,
- wprowadzania unieruchomień w systemie ZSRK⁵⁴,
- dokonania przeglądu, naprawy i konserwacji osprzętu elektrycznego w lampach świetłówkowych,
- wprowadzania danych w zakresie depozytów sądowych do programu SAP,
- przygotowywania rachunków biegłych do wypłat,
- wprowadzanie do systemu SAP sygnatur spraw –PSOBWORK,
- sprawdzania i uzupełniania kompletności dokumentów księgowych.

Umowy zlecenia z lat 2014⁵⁵ i 2015⁵⁶ zawarte były z osobami niebędącymi pracownikami Sądu. Z tytułu zawartych umów zleceń Zleceniobiorcy wystawili rachunki, opiewające na

⁵¹ Dotyczy [REDACTED]

⁵² Dotyczy [REDACTED]

⁵³ Określone w załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24.04.2013 r.

⁵⁴ Zintegrowany System Rachunkowości i Kadr

⁵⁵ Umowa nr 1,2, 3 i 4/14 wraz z rachunkami

⁵⁶ Umowy nr 1,3,4,5,7,8/15 wraz z rachunkami

kwoty zgodne z umowami. Na rachunkach potwierdzono należyte wykonanie prac zgodnie z zawartą umową. Wyjaśnienie Dyrektora Sądu⁵⁷ uzasadnia niezbędność zawarcia umów zleceń na realizację bieżących zadań w celu zapewnienia funkcjonowania Sądu. Dotyczy to zarówno umów zleceń zawartych do wykonywania czynności w wydziałach jak i Sekcji Finansowej. Ponadto, prace elektryczne wykonywane są na umowę zlecenia w związku z niezatrudnieniem osoby w tym celu na umowę o pracę. Wobec powyższego umowy zlecenia uznaje się za celowe.

[akta kontroli str. 802 - 858]

3. Windykacja środków zasądzonych na rzecz Funduszu⁵⁸

Działalność Sądu w powyższym zakresie oceniono pozytywnie. Ewidencja księgowa środków z tytułu nawiązek sądowych w Sądzie prowadzona była w sposób prawidłowy. Ponadto, środki zgromadzone na rachunku Funduszu pochodzące z nawiązek i świadczeń pieniężnych Sąd terminowo przekazywał do Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

3.1. Ewidencja i pobieranie środków zasądzonych na rzecz Funduszu

Środki z tytułu świadczeń pieniężnych gromadzone były na rachunku bankowym prowadzonym w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Ewidencja księgowa środków z tytułu nawiązek sądowych w Sądzie prowadzona jest na kontach 136 – rachunek państwowych funduszy celowych (Fundusz) oraz 240 – Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zgodnie z postanowieniami art. 43 § 3 *Kodeksu karnego wykonawczego*.

Przypisu należności z tytułu świadczeń pieniężnych dokonuje Wydział II Karny. Sekcja Finansowa na podstawie miesięcznych informacji, otrzymywanych z Wydziału dokonuje księgowania przypisów i odpisów.

Na koniec 2014 przypisano świadczenia pieniężne w wysokości 34 600,00 zł. Łączna kwota należności uwzględniająca zaległość na początek roku wynosiła 38 198,88 zł. Uiszczeń dokonano w wysokości 38 799,03 zł. Zaległość z tytułu zasądzonych świadczeń pieniężnych na koniec 2014 r. wynosiła 32 299,85 zł w tym wymagalna 30 299,85 zł.

⁵⁷ Wyjaśnienie Dyrektora z dnia 26.08.2015 r. w sprawie zatrudnienia na podstawie umów zleceń

⁵⁸ Kontrolą objęto środki zasądzone na rzecz Funduszu w II półroczu 2014 r. i I półroczu 2015 r.

W I półroczu 2015 r. przypisano świadczenia pieniężne w wysokości 14 100,00 zł. Łączna kwota należności uwzględniająca zaległość na początek roku wynosiła 32 299,85 zł. Uiszczeń dokonano w wysokości 11 967,98 zł. Zaległość z tytułu zasądzonych świadczeń pieniężnych na dzień 30.06.2015 r. wynosiła 33 881,87 zł, w tym wymagalna 28 383,48 zł. Należności wymagalne dotyczą świadczeń pieniężnych orzeczonych w 205 sprawach z 2014 r. i 192 w roku 2015. Egzekwowanie świadczeń pieniężnych odbywa się na zasadach na jakich ściągają się pozostałe należności sądowe. Sąd po uprawomocnieniu orzeczenia wzywa skazanego do uiszczenia w terminie 30 dni świadczenia pieniężnego, co było zgodne z zapisami art. 43 § 4 *Kodeksu karnego wykonawczego*. Sąd kierował do komornika wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika, który nie uiszczył świadczenia w wyznaczonym terminie. Windykacja świadczeń pieniężnych odbywała się w sposób analogiczny jak w przypadku należności sądowych, co zostało opisane w pkt 1.2. niniejszego dokumentu. Powyższe zostało potwierdzone w wyjaśnieniu⁵⁹.

3.2. Przekazywanie środków Funduszu i sprawozdań do Sądu Apelacyjnego

Środki zgromadzone na rachunku Funduszu pochodzące z nawiazek i świadczeń pieniężnych Sąd przekazywał wraz z odsetkami do Sądu Apelacyjnego w Łodzi w terminie określonym w § 33 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lutego 2014 r. *w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej*⁶⁰ tj. do 15 dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc.

Sąd przekazał do Sądu Apelacyjnego w Łodzi z tytułu zasądzonych nawiazek w 2014 r. kwotę 32 299,85 zł a w I półroczu 2015 r. kwotę 9 379,92 zł⁶¹.

Sąd pomocnicze sprawozdania z wykonania planu Funduszu⁶² wraz z kwartalnymi informacjami o wykorzystaniu środków otrzymanych z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej sporządzał i przekazywał w terminach określonych w § 34 ust. 4 rozporządzenia *w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej* do Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

[akta kontroli str. 859 - 1001]

⁵⁹ Wyjaśnienie z dnia 01.09.2015 r. Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu, ██████████

⁶⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 189

⁶¹ Sprawdzono na podstawie ewidencji księgowej kont: 136, 240, 246, 853, § 2970 – Nawiazki i świadczenia pieniężne za 2014 r. i I półrocze 2015 r. oraz wyciągów bankowych.

⁶² Rb – 33 sprawozdanie z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego

4. Organizacja oraz realizacja zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy

Przedmiotowy obszar działalności Sądu ocenia się pozytywnie.

Zadania służby bhp wykonuje w Sądzie firma zewnętrzna. Umowę o świadczenie usług w zakresie bhp w zakresie prawnej ochrony pracy, a także z zakresu organizowania i prowadzenia szkoleń na okres od 01.01.2015 r. do dnia 31.12.2016 r. zawarto w dniu 31 grudnia 2014 r. z Ośrodkiem Szkolenia, Konsultacji i Doradztwa Ochrony Pracy w Sieradzu. Wyboru wykonawcy dokonano w trybie zapytania ofertowego i zaproszenia do składania ofert (o wartości poniżej 30 000 euro)⁶³.

Zakres umowy jest zgodny z zakresem działania służb bhp ujętym w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. *w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy*⁶⁴.

Za świadczone usługi ustalono wynagrodzenie w wysokości 430,00 zł netto miesięcznie, płatne w terminie 21 dni od daty wystawienia faktury.

Również w 2014 r. realizowane były usługi w zakresie bhp przez ww. firmę.

Na podstawie akt osobowych⁶⁵ stwierdzono, że szkolenia wstępne i okresowe z zakresu bhp są przeprowadzane zgodnie z postanowieniami § 10 i § 15 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. *w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy*⁶⁶. Pracownicy Sądu podlegają wstępnym i okresowym badaniom lekarskim zgodnie z art. 229 ustawy z dnia 20 czerwca 1974 r. *Kodeksu Pracy*⁶⁷. W aktach osobowych pracowników znajdują się stosowne zaświadczenia.

[akta kontroli str. 1002 - 1052]

III. OGÓLNA OCENA DZIAŁALNOŚCI SĄDU

Ogólnie działalność SR w zakresie przedmiotowej kontroli oceniono pozytywnie zastrzeżeniami.

Działalność Sądu w zakresie skutecznej realizacji dochodów budżetowych oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami z uwagi na brak w regulacjach wewnętrznych Sądu

⁶³ W zakresie trybu wyboru wykonawcy ustalenia zawarto w pktcie 2.2.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego

⁶⁴ Dz. U. Nr 109, poz. 704, ze zm.

⁶⁵ Akta osobowe 16 osobowej grupy losowo wybranych pracowników Sądu, w tym osób nowozatrudnionych i powracających do pracy po 30-dniowym okresie chorobowym: Pa 2, Pa 22, Pa 2,7 Pa 28, Pa 31, Pa 32, Pa 37, Pa 43, Pa 46 Pa 28, Pa 86, Pa 88, Pa 93, Po 140, Po 142, Pa 145

⁶⁶ Dz. U. Nr 180, poz. 1860, ze zm.

⁶⁷ Dz. U. z 2014 r., poz. 1502, ze zm.

zapisów dotyczących windykacji należności sądowych oraz opóźnień w dokonywaniu przypisów należności sądowych. Stwierdzono jednocześnie, że pobrane dochody przekazano na rachunek budżetu państwa terminowo.

Obszar działalności Sądu związany z gospodarowaniem środkami publicznymi ocenia się pozytywnie. Powyższe uzasadnia fakt, iż postępowania o zamówienia publiczne o wartości poniżej 30 000 euro przeprowadzono z zachowaniem zasady konkurencyjności i wyboru najkorzystniejszej oferty. Zwrócono jedynie uwagę na zasadność doprecyzowania postanowień procedury wewnętrznej w zakresie tzw. zamówień podprogowych. Ponadto, umowy zlecenia zawarto w uzasadnionych przypadkach, w celu zabezpieczenia należytego funkcjonowania Sądu. Prawidłowo rozliczano również koszty związane z wykorzystaniem samochodów prywatnych do celów służbowych. W zakresie przechowywania depozytów stwierdzono wyłącznie brak umowy na przechowywanie pojazdów stanowiących dowody rzeczowe w sprawie.

Jednocześnie stwierdzono, że wynagrodzenia biegłym przyznawano każdorazowo w najwyższych stawkach określonych rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r.

Działalność Sądu w zakresie windykacji środków zasądzonych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej powyższym zakresie oceniono pozytywnie. Ewidencja księgowa środków z tytułu nawiązek sądowych w Sądzie prowadzona była w sposób prawidłowy. Środki zgromadzone na rachunku Funduszu pochodzące z nawiązek i świadczeń pieniężnych Sąd terminowo przekazywał do Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

Organizację oraz realizację zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy w Sądzie należy również ocenić pozytywnie. Zgodnie z przepisami przeprowadzano szkolenia z zakresu bhp i kierowano pracowników na badania lekarskie. W aktach osobowych pracowników znajdują się stosowne zaświadczenia. Bieżąca umowa na świadczenie usług BHP i organizowanie szkoleń zawarta z firmą zewnętrzną zawiera ceny niższe od ubiegłorocznych.

Mając powyższe na uwadze, wnosi się o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości oraz zapobieżenie ich powstawaniu w przyszłości, w tym w szczególności:

- terminowe dokonywanie przypisów należności sądowych,
- ujęcie w wewnętrznych procedurach dotyczących należności sądowych zapisów w zakresie windykacji należności,
- zawarcie w wewnętrznych uregulowaniach dotyczących zamówień publicznych zapisów stanowiących o sposobie dokonywania i dokumentowania wydatków w zakresie zakupów towarów lub usług do kwoty 5 000,00 zł, celem dochowania zasady oszczędnego i racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, stosownie do postanowień wynikających z art. 44 ust. 3 ustawy *o finansach publicznych*,

Proszę jednocześnie o przekazanie, w terminie do dnia 31 grudnia 2015 r., pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

**Z upoważnienia
Ministra Sprawiedliwości**
Jakub Jamka
Zastępca Dyrektora
Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego

ach:

1. Dyrektor Biura Rejonowego w Sieradzu, Pani Teresa Adamczyk
2. Wydział Kontroli Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie Sprawiedliwości – a/a.

01.12.2015
Złesotowski